









Szanowni Czytelnicy, Drogie Koleżanki i Koledzy

Oddajemy w Wasze ręce drugi w tym roku numer „Endokrynologii Polskiej”. W czasie jego przygotowywania byliśmy świadkami wielu ważnych dla nas wydarzeń. Jednym z nich był Europejski Kongres Endokrynologiczny, który odbył się w pierwszych dniach kwietnia w Glasgow. Liczna grupa polskich endokrynologów została wyróżniona zaproszeniem do pracy w Komitecie Naukowym, do wygłoszenia wykładów, przewodniczenia sesjom naukowym, jak również prezentacji swoich osiągnięć w formie prezentacji ustnych i plakatów.

Pod koniec marca odbyła się w Pradze trzecia już Konferencja Europejskiego Towarzystwa Guzów Neuroendokrynnych (ENETS), w której aktywnie uczestniczyliśmy. Z tego powodu część bieżącego numeru „Endokrynologii Polskiej” poświęcamy zagadnieniom guzów neuroendokrynnych, przedstawiając opisy rzadkich przypadków tych nowotworów i związanych z nimi częstych trudności diagnostycznych i leczniczych. W ramach szkolenia podyplomowego przedstawiamy współczesne metody rozpoznawania i leczenia guzów neuroendokrynnych układu pokarmowego (GEP NET). W ostatnim czasie, dzięki zintegrowaniu wysiłków wielu badaczy, dokonał się olbrzymi postęp w tej dziedzinie. Klinicyści i naukowcy skupieni w ENETS publikują aktualne propozycje nowoczesnej diagnostyki i leczenia chorych z guzami GEP, które w zwarty sposób staraliśmy się zawrzeć w tym przeglądzie. Czytelnik znajdzie tu ogólne zasady postępowania u chorych z GEP NET oraz metody diagnostyczno-terapeutyczne stosowane w poszczególnych przypadkach guzów typu *foregut*, *midgut* i *hindgut*.

Pośród wydarzeń krajowych zwróciłabym uwagę na dwie interesujące konferencje, które odbyły się w marcu bieżącego roku. Pierwsza to konferencja zorganizowana przez zespół profesora J. Sowińskiego z Kliniki Endokrynologii AM w Poznaniu, dotycząca bardzo istotnego klinicznie problemu, jakim jest orbitopatia Gravesa. Kontynuacją tego zagadnienia jest zamieszczona w bieżącym numerze „Endokrynologii Polskiej”, wartościowa dla lekarza klinicysty praca z ośrodka białostockiego, dotycząca trudności związanych z identyfikacją wczesnych objawów neuropatii nerwu wzrokowego u pacjentów z oftalmopatią Gravesa. Dowiedziono w niej, że pomiary wzrokowych potencjałów są przydatnym narzędziem we wczesnej diagnostyce tej postaci neuropatii.

Drugim ważnym dla nas wydarzeniem w kraju była kolejna już konferencja „Rak tarczycy” zorganizowana w Szczyrku przez zespół profesor B. Jarzab z IO w Gliwicach. Spotkanie to było jak zwykle bardzo owocne i zakończone zostało ustaleniem nowych rekomendacji w diagnostyce i leczeniu raka tarczycy.

Z zagadnieniem chorób tarczycy nie rozstajemy się również w tym numerze „Endokrynologii Polskiej”. Zachęcam Państwa gorąco do lektury ciekawych prac oryginalnych; lekarze Akademii Medycznej w Poznaniu opisali swoje spostrze-

żenia z badań prowadzonych w Wielkopolsce w 1992 roku, czyli przed wprowadzeniem profilaktyki jodowej, w których wykazano obecność wola u 40% dzieci. W powtórzonych w 2005 roku badaniach odsetek ten wynosił 6%. Dane te ukazują, jak niewiele było potrzeba, by osiągnąć bardzo dobry efekt terapeutyczny.

Miażdżyca z jej konsekwencjami jest nieodłącznym elementem niedoczynności tarczycy, a badania prowadzone ze względu na powszechność tego zjawiska dowodzą, że w tym jednym z najstarszych w endokrynologii zagadnień nie powiedziano jeszcze wszystkiego. Zespół naszych Kolegów z Bydgoszczy wykazał, że czynnikiem, który bezpośrednio sprzyja nasileniu procesów oksydacyjnych w przebiegu niedoczynności tarczycy, jest niedobór tyroksyny (której przypisuje się właściwości antyoksydacyjne), a także wysokie stężenia cholesterolu i triacylogliceroli w surowicy krwi.

Interesujące obserwacje przedstawiają dr A. Sobel-Maruniak i wsp., wykazując wzrost zapadalności na cukrzycę typu 1 w populacji młodych osób w południowo-wschodniej Polsce w ciągu ostatnich dwóch dekad.

W kolejnej oryginalnej pracy oceniającej wpływ redukcji masy ciała (ok. 10%) na stężenie interleukiny-6 (IL-6) i insulinooporność autorzy z AM w Katowicach nie potwierdzili związku między poprawą insulinooporności związanej z redukcją masy tłuszczu a zmianą stężenia IL-6, będącej jedną z adipokin, których wydzielanie przez komórki tłuszczowe zwiększa się w otyłości i bierze udział w rozwoju insulinooporności.

Ważną z praktycznego punktu widzenia publikacją jest praca dr. M. Kajora i wsp. Ze względu na brak dobrze zdefiniowanych kryteriów histopatologicznych złośliwości guzów kory nadnerczy autorzy podjęli próbę określenia stopnia złośliwości tych guzów na podstawie punktowej skali Weissa, co może stanowić podstawę do ich właściwego rozpoznania.

W pracach poglądowych, które ukazują się w tym numerze, zwrócono uwagę na, będący przedmiotem zainteresowań wielu badaczy, związek między zaburzeniami czynności tarczycy a układem krążenia. W pracy *Hormony tarczycy a mięsień sercowy* autorzy przedstawili aktualny stan wiedzy na temat wewnątrzkomórkowych mechanizmów działania hormonów tarczycy i implikacji klinicznych związanych z ich funkcjonowaniem na poziomie molekularnym w mięśniu sercowym.

Ciekawa jest również praca poglądowa na temat aktualnej wiedzy o akwaporynach i ich znaczeniu w rozwoju takich chorób, jak wrodzona zaćma czy nerkopochodna moczówka prosta. Dotychczas zidentyfikowano 11 ludzkich akwaporyn, których odkrycie pozwoliło wyjaśnić wiele mechanizmów związanych z transportem wody przez błony komórkowe, a określenie miejsc ich ekspresji zdefiniowało rolę tych białek w niektórych procesach fizjologicznych.



Życzę Państwu interesującej lektury
W imieniu Redakcji
Beata Kos-Kudła